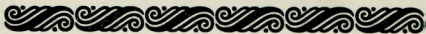

مکرمات و انجیل

❁ ادبی و سیاسی رسالهٔ اسبوعیه در ❁

۳۱ نجی سنه

جلد : ۱۴ — جزو : ۱۴۸ ❁ پنجمین ❁ ۱۳ جمادی الاخری ۱۳۳۰

سليم ثالث زمانده انكليزلرك استانبوله هجومى

محررى
مورخ دريول

(مابعد عن جزؤ ١٤٧)

— ٢ —

انكليزلرك درسعاتت اوكنه ورودى

انكليز سفيرى (آوتنوط) ، درسعادتن فرارينك ايرتسى كوفى تر جان ديوان هايونه توديع ايتديرديكى بر تقررده روس و انكليز سفان حربيه سنك آق دكزده قريبا برلشه جكلرينى و شايد تركلر انكلتره طرفدن وضع اولنان شرائط دائر سنده مذاكره دن اجتناب ايدرلر سه استانبولك نه بيوك بر تهلكيه معروض قاله جغنى بيلد بر مشدى . رئيس افدى سفيرك بوتليغانه مملكتده افكار عموميه اسلاميه بك متهيج اولدينى جهتله مذاكراتده دوام ايچون باب عالينك بر محل تعينندن عاجز اولدينى جوابى و بر دى . بونك اوزرينه آميرال (دووورط) مكلهيه قاري شه رق انكليز سفيرينك وظيفه سنى ختام بولمش عد ايلديكنى و مع مافيه اكر باب عالى فرانسه نك تحت نفوذنده قالمقدن صرف نظر ايدر سه مذاكره يه ابتدار ايدم جكنى مشمر بر بايراق كوندرمى سنى و بر محاربه اتانسنده اولسه بيله محاربه تكلبى قبول ايديله رك مخاصمه يه نهايت وريله جكنى بيان ايلدى . عين زمانده ده قوتتر آميرال (لهويسه) بر عثمانلى مرخصى ايله مذاكره يه بدأ ايدملك احتماليه مبنى تعليمات لازمه دخى و برلش ايدى . بوتعليماتك مال عمومى ميسى ايسه بروجه آتى ايدى :

اقل امرده باب عالينك صوڭ سـنـلـر ظـرـفـده فرانسـه و بالخاصـه بوناپارت طرفندن حكومت عثمانيه يـه قارشى تصدى اولنان حرڪات و تجاوزاتدن طولاي نه مرتبه لـرـده رفع آوازۂ اشتكا ايلديكي و بوناپارتك تابديت نشأتندن اعتباراً حكومت عثمانيه يـي پارچـلـمـقـدن بيوك بر امل بـسـلـمـديكي . بومشـكـل احوال انسانيده ايسـه انكلتره ايله روسيه . حكومت عثمانيه يـه قارشى الك صادق بر متفق معامله سنده بولـدـقـلـرى و اكر بوايكي دولت معاومده بولـنـمـاش اولسه باب عالينك مصرى و سوريه يـي جوقـدن ضايع ايش اوله جنى تحظر استديريلبور و رجال عثمانيه نك فرانسـه ايله دول متفقـدن (يعنى انكلتره ايله روسيه دن) هر ايكيـسـنـك حكومت عثمانيه يـه دها زياده ايقاع ضرره قادر اولديغنى ايجه سنجيده ميزان تدقيق ايللرى توصيه اولنيوردى .

ديگر طرفدن ناپوليونك سفيرى ده فرانسز اردولرينك موفقياتى يك زياده اعظام ايلديگندن و حقيقت حالده ايسـه فرانسز عساكرى لهستانده يك مشكل بر موقعده بولـدـيـقـدن و بالعكس انكليز سفائنك چناق قلعه يـه يك يقين بر موقعه گلديگندن و بوغازلرى كال سهولته مرور ايدـمـرك درسـعـادـتى يك بيوك تهلكـيـه ايقاع ايليـه جـكـنـدن بحث اولنيور و بومطالعات باب عالينك اوزرنده اجراى تاثيرات ايدـمـرك كـنـديـنى احوالك وخامتنى حس و تقديره سوق ايلديكي صورته ايسـه قـبـلـر آميرالك آنجق ۲۵ كانون ثانى تاريخلى تقريرك اساسى اوزرينه مذاكراته كيريشـه بـيـلـه جـكي علاوه ايدـيـلـبور و بالخاصـه « بعدما بر انكليز سفيرينك بر فرانسز سفيرى ايله برابر عثمانى پاي تختنده بولـنـه بـيـلـه جـكى تصور ايتـمـك بـيـلـه جـاز اولـمـديـنى » و مع مافيه بو شرائط داخلنده عقد اولـنـه جـق معاھـده نامـه ده فرانسـه سفيرى استانبولنى انك استانبولدن طرد و اخراجندن بحث اولنماسنه انكلتره نك مساعدده ايدـمـه بـيـلـه جـكى و بومسئله آنجق خفى طوتيله جـق بر مآدده موضع بحث اوله جنى و (سباستيانى) نك صورت طرد و اخراجى ده رجال عثمانيه نك رأى و قرارينه براقلدينى اخطار اولنيوردى .

انکلیزر طرفدن درمیان ایدیلان شو شرائط انکلترونک . باب عالینک تعقیب ایتمکده اولدینی مسلك جدید سیاستک مسئولیتنی تماماً (سیاستیانی) به عطف ایلدیکنی واضحاً کوستریور . حقیقت حالده ده انکلیزر بویله دوشمنکله بسبتون خطا ایتمش اولیورلردی . چونکه (سیاستیانی) صوگ هفته لر ظرفنده سلیم ثالثک مستشار خاصی مقامنی احراز ایتمش ، حتی ده ایلری کیدیله رک باب عالی کندیسنک معاونت و مظاهرتی طلب ایلمش ، فعلاً مداخله ده بولمسنه آرزو کوسترمش ایدی . بوده هیچ شهسز ترکله خاص اولان طرز تفکر وتلقی نتیجه . سی اوله رق (سیاستیانی) نکده متبوعی ناپولیونک عظمت و اقتدارندن حصه دار عد ایدلسندن ایلر و گلیوردی .

دها کانون ناینک ۲۷ سندن اعتباراً انکلترونک مدعیات و مطالباتی (سیاستیانی) نک نظر اطلاعاته وضع ایدیله رک (آربوتنوط) و بعده آمیرال (دوقوورط) طرفلرندن اعطا ایدیلان تقریرلر کندیسنه اراه اولمقده ایدی . سلیم ثالث کندیسنه اق زمان موجود اولان هلال عثمانی نشانک برنجی رتبه سی دخی ویرمش ایدی . بوندن ماعدا خشکار بعض هدایا دخی احضار ایتدیرمش ایدی . که بومیانده (طالیران) ، مخصوص اولق اوزره کرانها عطریات قوطولری ناپولیونه تقدیم ایدلک اوزره ده آلتون و الماسپاره لرله مزین بر جفت طبانجیه بولبوردی . فقط بو طبانجیه لر یوله چیقاریله جفی اشاده ناملولرینک انکلیز جلیکندن اعمال ایدلیکی کورلیدیکنندن بر مدت تأخیر ایدلمش ایدی .

ناپولیون ، بو تظاهرات مخصوصه به مقابله ده قصور ایلدی . اقل امرده اضرومه اعزامی تقرر ایتمش اولان یاوراسندن (لاسقور) نام ضابطی ، چناق . قلمه نک امر مدافعه و محافظه سی تنظیم و اکمال ایتمک اوزره درسهاده کوندردی . (لاسقور) دیوان هایون ایله اوزون اوزادی به مذاکرات اجرا ایلمش و ارکان دیوانی تمامیه حضور بال صاحبی ، حال و آتیدن امین ، کندی وصایا و آراسنه معتمد ومطیع برحاله بولدینی کی ، باب عالی ایله اهالی مسله دهده بیوک برحسن . نیت اثری مشاهده ایلمشدی . دیگر طرفدن روم تبعه دهده سلیم ثالثه قارشی

هر وجهله اظهار صداقت ومطاوعدن آرماملرني توصيه ايلكمده ايدى. (الاسقور) بوبابده روم بطريقي (غرمغوار) دن ده معاونت كوردى. فى الحقيقه (غرمغوار) روم مترمبوليدلرېنه ارسال ايلديكى بر بياننامهده بروجّه آنى افادانده بولمخده ايدى :

« هېمىزك ولى النعم مشتركى اوله رىق من طرف الله اوزر مزمه منصوب بولسان دولت معظمه به امر صداقت ومطاوعت مترتب عهدۀ عبیدانه من اولديغندن جمله مريك متبوع مفتخمىز ، شهر يار ارحم و اشفقىمىز افندىمىز حضرتلرېنك دائماً نائل فوز و نصرت اولمى لشكر ظفر پيكر هايونك قطعاً وقاطبۀ دوچار مغلوبيت اولمامسى ادعيه سنه مواظبت ايله من فريضۀ ذمتمىز در . »

مع مافيه (سباستيانى) ، (لاسقور) قدر خواهشكر كورنماكمده ايدى . اوّل امرده حكومت عثمانيه نك وسائط مدافعه ومقاومتندن قطعياً امين بولمخور ، بالعكس بو وسائطك هان هېچ مرتبه سنده اولديغنه حكم ايلوردى . ديكر طرفدن عثمانلى رجال حكومتك قورقاولغنى ، غيرتسزلكنى وبالحاصله ثباتسزلفنى بيلديكى جهتله كنديلر يلرېنى عزم و قرارلرنده تابىقدم طوته بيله چكىنى اميد ايلبور ، بو ذواتك ، الكيوك خصلت ومزيتلىرى عزم وثبات اولديغنى مقام تفاخرده ادعا ايللرېنه رغماً ، فرانسىزلك خونين مغلوبىتلره دوچار اولدقلىرىنه دائر دواران ايدىن شاياعندن تحسّس ايدرك ، تردد و اندیشه به دوشدكلرېنى حس ايلوردى . [۱]

بو شاياعات ايسه آوستريالىلر طرفندن تصنيع ايدىلكده اولان حوادث كاذبه ايدى . مثلاً ويانه دن ۱۶ كانون ثانيده بروجّه آنى اشعارات وقوع بولمىش ايدى :

« (بهر نادوت) ك زير اداره سنده بولسان اردو تماماً مغلوب ايدلى . روسلر (وارشوا) به گيرديلر . فرانسىز (۱۰۰۰،۰۰۰) كشى ضايع ايدىرك (بوزن) اوزرېنه طوغرى چكيليورلر . فرانسىز عساكرېنك حالى صوك درجده فنا اولوب بونايارتك بو وخيم موقعدن قورتلمى شمدى به قدر كوستردىكى اقتداردن اؤن دفعه فضله اقتدار كوسترمسنى ، طالع و اقبالك ده كذا اؤن دفعه دهها زياده كنديسنى ياور اولمىسنى متوققدر . حقى (هس) ليلر عصيان ايدىرك (باويه را) ليلرى [۱] مع التأسف سليم ثالث رجال كاملاً بو خصاله آدملى ايدى .

بوزدقلری ۰ (مایانس) ده عسا کر محافظینی محو ایتدکری و فرانسه دن کلکده اولان افراد جدیدینی توقیف ایلدکری جهتله نابولیونک (رن) نهری ایله خط مواصله سی ده کسیشدر . روسلر ایله انکلیزلر (نابولی) یه عسکر چیقارمیشلر و قرال (ژوزف) فلورانسیه قدر فراره مجبور اولمشدر . نجه اردولری ایسه بوهمیاده تحشید و تقویه ایلدکده در .

کانون ناینک ۱۹ زنده ده بو اشماراتی تأییداً (چهر نووویچ) دن حوادث آتیه عکس ایلش ایدی :

« بتون فرانسه عسا کری مغلوباً رجعت ایلکده در . (مورا) وخیم صورته یاره لندیغی کبی بتون اردوده صواک در جده نا خشنودی حکم فرما اولمده . هر کون بر چوق عسکر فرار ایلکده و ارزاق ایسه تماماً مقفود بولمخده در . بوناپارتنک جنراللری کندیسنه قارشی اظهار عدم خشنودی ایلدورلر و فرانسر اردوسنک نام و ناموسنی لهستان بطاقلقلرنده دفن ایلش اولسندن طولایی شکایت ایلدورلر . نجه ده بوناپارتنک علیهنده یورومک اوزره بولنیور . »

بو حوادث بسبتون اصل و اساسسزده اولیوب قسماً کانون اول نهایتلرنده (وارشوا) جوارنده وقوعه کلان شدید مصادمه لک اعظام ایدیلرک فرانسزلرک علیهنده کوسترلمسندن و محاربات واقعه نک بو شکله اشاعه و اراهنسندن مقصد ایسه ترکری وهم واندیشه به دوشوره رک انکلیز مطالباتنه مقاومت فکرندن صرف نظر ایتدیرمکدن عبارت بولنیوردی . فی الحقیقه فرانسزلرک متعاضاً دوچار مغلوبیت اولدیغنه دائر توالی ایدن بو حوادث و شایعات عثمانیلر اوزرینه اجرای سو تأییدرنده حالی قالمیوردی . بناء علیه (سباستیانی) محافل حکومتده مشاهده ایلدیگی بو آثار تردد و اندیشه دن طولایی عثمانیلرک مقاومت و مدافعه ده پکده عزم و ثبات کوستره جکلرینه احتمال ویرمک ایسته میوردی . حتی (طالیران) ده بو خصوصده (سباستیانی) دن زیاده نیکیبن اولمدیغندن باب عالی ایله انکلتزه آرمسند بر صورت تألیف بولمخسنی آرزو ایلدور و حتی بو مقصدله بر آ لوندربه اعزام ایدیلان بر عثمانلی مرخصنک فرانسه طوبراغندن مروری امرنده تسهیلات

كوستريوردى. (طاليران) ى اڭ زياته قورقيدان جهت انكليزلرك چناق قلعه سنى زورلايهرق درسعادت پيشكاهنه مواصلت ايللرى احتمالى ايدى . چونكه بوصورتله تركلرك استانبولده انكليزلرله اوضراشمغه مجبور قالمقله طونه طرفلرنده روسيه به قارشى عسكر اعزامنه موفق اوله ميه جقلىرىنى دوشنيوردى . حال بوكه (طاليران) بو صوڭ اميدنده اساس اعتباريله ياڭلقده ايدى . چونكه تركلر هر نه موقعده بولنورلرسه بولنسونلر روسلرك حدود جنوبيه سنده كنديلىرىنى مؤثر صورنده اشغال و ازعاج ايدم جك بر حركنده بولنه يلكدن تماماً عاجز ايديلر ؛ نتيجه كيم نابوليون چوق كچمدهن بو خصوصى بالتجربه آڭلامش اولدى .

بو ائشاده ايسه انكليز دونمئاسى (بوزجه آطه) جوارنده تحشيدىتى اكل ايلكده ايدى . (آربونوط) ترجمانى (ييزانى) واسطه سيله تكرر مكلله به كيريشدى .

انكليز سفيرى ۶ شباط تاريخيله ارسال ايتديكى تحريرانده شو سوزلرى سويلكده ايدى : « (آقيو) نامنده كى جسيم فرقتين مواصلت ايتدى . آميرال سير (جون دووورط) ايله سير (سيدنهى اسميت) بر چوق مواد انفلاقيه يى حاوى غالونلر احضار ايتمشلردر . اكر قيودان پاشا درحال چناق قلعه سندن (بوزجه آطه) به كلييه جك اولورسه غايت مدهش برطاقم فلاكتلرك اوڭنى آلمق ممكن اولميه جقدر . بو اخبار و اخطار دوستانه صوڭنجى اولهرق اجرا ايديلور . فقط بوڭا بر ساعتك مهل ظرفده جواب ويرمك لازمدر . »

(مابعدى وار)

